

INTERVIEW: Krešimir Jindra

Krešimir Jindra dr.stom. na čelu je Hrvatske stomatološke komore nepunu godinu dana ,ulaskom u mandat prethodnog predsjednika Željka Zubovića a nakon njegove ostavke. Budući da ovo izborna godina možemo reći i da je njegov mandat pri kraju. S obzirom na to da se predsjednici ne mijenjaju baš svaki dan, želja nam je upoznati naše čitateljstvo s aktualnim predsjednikom. Početkom osamdesetih dolazi u Koprivnicu gdje nakon staža ostaje trajno zaposlen. Kasnih osamdesetih završava specijalizaciju iz stom. protetike. Aktivan je u stomatološkoj sekciji pri zboru liječnika gdje u svom sjedištu organizira niz tečajeva i predavanja i prije nego što je to postala naša obveza. Osnivanjem komore uključuje se u njezin rad od samoga početka.

Razgovor vodili: Tea Mardešić & Domagoj Vražić

Nedavno ste izabrani za obnašanje dužnosti novoga predsjednika Hrvatske stomatološke komore što podrazumijeva veliku odgovornost i iziskuje velik angažman, kakva su Vam dosadašnja iskustva?

K.J: Kao što je rečeno u uvodniku u radu komore sudjelujem od prvog dana. Svojim aktivnim sudjelovanjem mislim da sam prepoznao način njezina rada i da sam smatrao kako samo aktivan angažman može neke stvari pomaknuti s mjesta. Kroz takav rad izabran sam u dva mandata da vodim područno sjedište komore sa sjedištem u Varaždinu, što je u skladu sa statutom komore značilo i da obnašam dužnost člana Upravnog vijeća komore. Uz tu dužnost dugi niz godina sudjelujem i u radu Povjerenstva za vještačenje čiji sam i predsjednik bio jedno vrijeme. Mislim da sam kroz spomenute aktivnosti, a i kroz druge oblike djelovanja u komori mogao prihvatiti odgovornost vođenja komore u ovom mandatu. Zahvaljujući dobroj suradnji kolega obveze i angažmani lakše se rješavaju.

Možete li studentima objasniti koja je zapravo uloga Hrvatske stomatološke komore?

Ne samo da studenti koji još nisu obvezni članovi komore nego i mnogi naši članovi ne znaju koja je zapravo uloga komore. Često se misli da ovlast ministarstva zdravstva može biti riješena u komori ili da o komori ovise neka rješenja o kojima ovisi naša budućnost kao struke. U skladu sa zakonom o stomatološkoj djelatnosti i statutom komore naši poslovi su sljedeći; Komora vodi registar doktora stomatologije, stomatoloških ordinacija, skupnih praksi, zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, zatim donosi Kodeks stomatološke etike i deontologije, prati i nadzire provedbu pravila stomatološke etike i deontologije te poduzima odgovarajuće mjere u slučaju njihova kršenja. Isto tako važna uloga komore je da pruža zaštitu građanima i doktorima stomatologije u ostvarivanju prava s obzirom na kvalitetu, sadržaj i vrstu stomatološke usluge koja im se pruža. Mislim da je to vrlo važna uloga jer su naši pacijenti odlično obaviješteni i sve češće hoće potpuno ostvarivati svoja prava pa iz te osnove

dolazi do sve češćih nejasnoća i sukoba između pacijenta i stomatologa. Najčešće cijena zahvata nije u skladu s pruženom uslugom. Komora kao posrednik tu zauzima dosta važno mjesto. Važna uloga komore je i ta da daje mišljenje u postupku osnutka, preseljenja i prestanka rada stomatoloških ordinacija, skupne prakse, zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba. Komora također predlaže ministru ovlaštenom za zdravstvo osnovnu mrežu stomatološke djelatnosti, propisuje način oglašavanja doktora stomatologije, utvrđuje najniže cijene stomatoloških usluga izvan osnovne mreže, organizira dodatno usavršavanje i trajnu izobrazbu svojih članova te mnoge druge aktivnosti.

Kakvi su Vaši planovi i što biste htjeli ostvariti u svojem mandatu?

Budući da je moj mandat pri kraju, a novi izbori dat će i nove kandidate teško je govoriti o planovima. No htio bih svakako spomenuti da je tijekom ovoga mandata odrađen niz radionica u ministarstvu zdravstva vezano za zakone i pravilnike. Život je uvijek uvjerljiviji od zakona i birokracije tako da su i primjeri iz života potaknuli aktivnosti u smislu korekcije Pravilnika o zakupu čija je radionica upravo u tijeku, a gdje pokušavamo izboriti mogućnost nasljeđivanja ugovora s osiguravateljem, to jest omogućiti da ordinaciju od oca ili majke bez birokratskih poteškoća naslijedi netko kome bi oni prepustili svoju praksu i na taj način kapitalizirali svoj rad.

Što mislite kakvo je trenutno stanje stomatološke struke u Hrvatskoj?

U odnosu na neke zemlje iz našeg okruženja mislim da situacija kod nas i nije tako loša, mada se i kod nas uočava razlika, ovisno o teritorijalnom određenju. Tako sjeverozapadna Hrvatska i Istra imaju stabilne prihode zahvaljujući priljevu pacijenata iz drugih država dok neki naši krajevi imaju odljev u susjedne zemlje u prvome redu zbog nižih cijena. U Hrvatskoj trenutno u registru ima oko 4100 stomatologa. Od toga broja oko 1900 ima ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje. Pitanja koja mogu promijeniti

sliku stanja jest i najavljeno otvaranje studija stomatologije u Splitu a o kojem se Upravno vijeće HSK-e jasno odredilo iako ni Ministarstvo prosvjete ni Ministarstvo zdravstva nisu zatražila od komore čak ni mišljenje o tome. Stanje u struci bilo bi daleko bolje da nam je i BDP puno bolji pa bi i izdvajanja bila realna a pacijenti bi prema vlastitoj prosudbi mogli izabrati primarnog stomatologa. Ovako kada HZZO kroz košaricu pokriva gotovo sve za malo izdvajanja u najtežom je položaju davatelj usluga, tj. stomatolog.

Gdje smo u usporedbi s Europom i ostatkom svijeta što se tiče struke i organizacije unutar struke (staž i zaposlenost)?

Teško se uspoređivati s Europom i ostatkom svijeta jer smo mi premali da bi bili utjecajni u nekom smislu. Na prošlogodišnjem FDI-u na upit vodiča iz koje države dolazimo i koliko nas ima rečeno je 4,5 milijuna a sljedeće pitanje bilo je koliko vas ima u državi, a ne u gradu iz kojeg dolazite. Naime novoosnovani grad Shenzhen u kome je održan FDI ima oko 5 milijuna stanovnika. Ako se vratimo pitanju hoću reći da smo mi kao komora članovi nekoliko međunarodnih udruženja stomatologa i da pratimo situaciju u Europi. Mislim da naša situacija u odnosu na ostale nije loša. Samo se u Mađarskoj dogodio znatan odljev stručnjaka u bogatije Europske zemlje. Oko 7% mađarskih stomatologa napustilo je svoju zemlju. Problem migracija stručnjaka i pacijenata sve je evidentniji i u tom smislu poduzimaju se i određena mišljenja kako bi se ta problematika svela u okvire. Tu je osobito ugledan CED (Council of European Dentists) sa sjedištem u Bruxellesu.

Već se dugo neprestano ponavlja pitanje plaćnog staža i potrebe njegova trajnog rješavanja. Mogu li se mladi doktori stomatologije nakon tako zahtjevnog studija nadati plaćenom stažu, kako mogu doći do njega pod kojim uvjetima?

To je pitanje koje komora u svim prigodama ističe i traži mogućnost trajnog rješenja ali načine određuje Ministarstvo zdravstva i HZZO. Trenutno postoji mogućnost plaćenog staža.

Problem nezaposlenih stomatologa u Hrvatskoj još postoji. Kakvo je trenutno stanje na Zavodu za zapošljavanje i kako komentirate to, te postoji li kakvo rješenje za smanjenje broja nezaposlenih doktora stomatologije?

Mišljenje onih koji poznaju i prate struku jest da je sadašnje stanje broja stomatologa na kritičnoj granici i da svaka hiperprodukcija nije dobro došla. Od oko 4000 aktivnih stomatologa imamo 610 specijalista i oko 3 300 općih stomatologa. Potkraj godine na zavodu za zapošljavanje registrirano je oko 280 nezaposlenih kolega. To nije mali broj i oko toga se treba zamisliti iako jedan dio njih radi druge poslove i možda nikada neće biti u struci. Pokazatelji mreže pokazuju da ima mjesta zapošljavanju ali mladi kolege na početku radnog vijeka

moraju odlučiti hoće li ostati bez posla u velikim gradovima ili krenuti i početi karijeru u manjim sredinama. Smatram da bi se takvim razmišljanjima i broj nezaposlenih smanjio.

S obzirom na trenutačnu situaciju i da ne tako mali broj mladih stomatologa razmišlja o nostrifikaciji diplome i radu u nekoj od susjednih država unutar Europske unije, smatrate li da studenti i mladi doktori stomatologije imaju dobru perspektivu za ostanak i rad u Hrvatskoj?

Na osnovi svega onoga što sam rekao i prije, mislim da mladi stručnjaci ne bi trebali odlaziti iz Hrvatske nego štoviše u Hrvatskoj ulagati u svoje znanje i pratiti struku pa uspjeh ne bi trebao izostati. Samo rad i dokazivanje donose i uspjeh, a ni vani ne cvatu ruže. Korektan odnos prema pacijentima, prema radu i suradnicima donosi uspjeh a vjerujem da će i naši pacijenti sve bolje živjeti pa će se i to odraziti na naš standard.

Jeste li zadovoljni i kakva je trenutno suradnja Hrvatske stomatološke komore i Stomatološkog fakulteta?

Budući da su na čelnim mjestima naše komore i profesori zagrebačkog Stomatološkog fakulteta te riječkog stomatološkog studija mogu sa zadovoljstvom ustvrditi da je ta suradnja i više nego dobra i korektna. Naši i vaši profesori vode i neka povjerenstva a svakako da ima i spornih trenutaka, osobito iz područja stručnog usavršavanja i održavanja tečajeva ali takve nejasnoće zajedničkim dogovorima pokušavamo riješiti.

Što mislite o našoj „Sondi“ i ostalim studentskim događajima i projektima, ako ste obaviješteni o njima, te podržavate li ih?

„Sonda“, kao časopis zaista me ugodno iznenadila kada sam je imao u rukama prije godinu dana, a na žalost priznajem da je već duže nisam listao pa moguće i zbog toga što se Vaše uredništvo nije držalo dogovora o reciprocitetu razmjene časopisa s našim HSV-om. Koliko mi je poznato mi i dalje distribuiramo naš časopis! Malo kritike ne smeta, zar ne! Mi u komori podupiremo sve studentske projekte te zbivanja ako za njih saznamo i ako procijenimo da omogućuju bilo kakav kvalitativni pomak. Pozivam vas da se uvijek slobodno javite bilo da se radi o financijskoj, pravnoj ili drugoj pomoći ili savjetu vašem časopisu.

Imate li kakvu poruku našim studentima?

Dragim budućim kolegama na pragu samostalnosti želim savjetovati da osim stručnog znanja koje je nesporno i koje nose sa sobom nikada ne zaborave da je osim toga važno i kako će graditi svoj odnos prema pacijentu te prema svom neposrednom suradniku-asistentu. Kada sve te poveznice djeluju skladno uz cjeloživotno učenje, što je u našem poslu nužnost, uspjeh naprosto ne može izostati.